

Valmistavan opetuksen ope- tussuunnitelma

Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus
Suomenkieliset koulutuspalvelut
Voimassa 1.8.2022 alkaen

Sisällys

1	Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat.....	4
1.1	Valmistavan opetuksen järjestäminen Porvoossa	4
2	Toimintakulttuuri ja sen periaatteet.....	5
2.1	Oppimisympäristöt ja työtavat.....	5
2.2	Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	5
3	Opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	6
3.1	Yleiset tavoitteet	6
3.2	Yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa.....	6
3.3	Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat	6
3.4	Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	7
3.4.1	Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus.....	7
3.4.2	Oppilaan oma äidinkieli.....	7
3.4.3	Muut kielet	7
3.5	Ympäristö- ja luonnontietoaineiden, katsomusaineiden sekä historian ja yhteiskuntaopin tavoitteet ja keskeiset sisällöt	7
3.6	Taide- ja taitoaineiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt .	8
4	Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen	8
5	Oppilaan hyvinvointi ja oppimisen ja koulunkäynnin tuki. 9	
5.1	Oppimisen ja koulunkäynnin tuki	9
5.2	Kodin ja koulun yhteistyö.....	10
5.3	Oppilashuollon ja siihen liittyvän yhteistyön järjestäminen	10
5.4	Ohjaustoiminta oppimisen tukena.....	10
5.5	Suunnitelma kasvatustieteellisten ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista	10
5.6	Yhteistyö muiden tahojen kanssa	11
6	Oppilaan arviointi ja todistukset.....	11
7	Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana	12

Liiteluettelo

Kehittyvän kielitaidon tasojen kuvausasteikko
Maahanmuuttajat ja monikulttuurisuus Porvoon koulutuspalveluissa
Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet
Porvoon suomenkielisten koulutuspalveluiden perusopetuksen opetussuunnitelma

1 Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Porvoon kaupungin koulutuspalvelut järjestää valmistavaa opetusta perusopetuslain ja perusopetusasetuksen mukaisesti (perusopetuslaki 628/1998, perusopetusasetus 852/1998).

Tämä koulutuspalveluiden valmistavan opetuksen opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen 2015 antamien valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Opetussuunnitelma noudattaa soveltuvin osin Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteita 2014 ja koulutuspalveluiden voimassa olevaa perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen periaatteita ja kehittämistavoitteita on lisäksi kuvattu koulutuspalveluiden suunnitelmassa *Maahanmuuttajat ja monikulttuurisuus Porvoon koulutuspalveluissa*, joka on hyväksytty suomenkielisessä koulutusjao-ostossa 11.6.2015.

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön ensimmäisen kerran lukuvuodesta 2016–2017 alkaen. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti. Valmistavaa opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

1.1 Valmistavan opetuksen järjestäminen Porvoossa

Tämä maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma koskee suomenkielisissä koulutuspalveluissa järjestettävää valmistavaa opetusta. Valmistavaa opetusta järjestetään kuitenkin suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa lähtökohtaisesti samojen periaatteiden mukaisesti. Opetussuunnitelma on laadittu erityisesti ryhmämuotoista valmistavaa opetusta varten. Valmistavaa opetusta voidaan kuitenkin järjestää myös inklusiivisesti perusopetuksen yhteydessä. Inklusiivinen valmistava opetus on perusteltua esimerkiksi alkuopetuksessa tai kun koulussa on vain yksittäisiä maahanmuuttajaoppilaita.

Oppilaat jaetaan tarkoituksenmukaisesti opetusryhmiin oppilaiden iän ja edellytysten perusteella. Ryhmäjaon tulee tukea oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä ja mahdollistaa opetussuunnitelman ja oppilaan opinto-ohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttaminen. Porvoon koulutuspalveluissa valmistavan opetuksen ryhmäkooksi on määritetty korkeintaan 10 oppilasta. Maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori tai koulutuspalveluiden tähän tehtävään osoittama muu viranhaltija huolehtii opetusryhmien koordinoinnista ja tekee ehdotuksen uusien oppilaiden sijoittamisesta ryhmiin.

Valmistavassa opetuksessa opetuskieli on suomi tai ruotsi sen mukaan, onko oppilas jatkamassa suomen- vai ruotsinkieliseen perusopetukseen. Tämä määrää myös sen, onko oppilas suomen- vai ruotsinkielisten koulutuspalveluiden järjestämässä valmistavassa opetuksessa. Koulukielen valitsee oppilaan huoltaja. Huoltajan on valintansa tueksi saatava riittävästi objektiivista tietoa Suomen kielitilanteesta, jotta hän pystyy arvioimaan valinnan merkityksen oppilaan koulunkäynnin, kotoutumisen ja jatko-opintojen kannalta. Oppilaan koulukielen valinnassa tulee huomioida perheen tilanne ja tulevaisuudensuunnitelmat. Valmistavassa opetuksessa oppilas tutustuu myös Porvoon alueen kaksikielisyyteen ja suomen- ja ruotsinkieliseen kulttuuriin.

2 Toimintakulttuuri ja sen periaatteet

Porvoon suomenkielisissä koulutuspalveluissa on perusopetuksessa valittu kolme paikallista toimintakulttuurin painotusta: toimiva vuorovaikutus ja kannustava ilmapiiri, hyvinvointi ja turvallinen arki sekä yhdessä tekeminen, suunnitteleminen, oppiminen ja kehittäminen. Nämä painotukset ohjaavat myös perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistavassa opetuksessa kannustava ilmapiiri rohkaisee suomen kielen käyttöön arjen vuorovaikutustilanteissa. Yhteisen toiminnan avulla harjoitellaan koulunkäyntirutiineja ja kehitetään oppilaiden opiskelutaitoja. Kaikessa toiminnassa hyödynnetään oppilaiden kielellistä osaamista ja kulttuurisia erityispiirteitä.

2.1 Oppimisympäristöt ja työtavat

Valmistavassa opetuksessa opiskelu ja oppiminen ovat sidoksissa oppilaan lähtökohtiin. Oppilasta autetaan kehittämään opiskelutaitojaan. Häntä ohjataan itsenäiseen työskentelyyn ja tiedonhakuun sekä annetaan valmiuksia perusopetuksessa tarvittaviin työtapoihin, kuten pari- ja tiimityöskentelyyn. Tieto- ja viestintätekniiikan käyttö on olennainen osa opiskelua.

Opiskelu ja työtavat valmistavassa opetuksessa ovat kokemuksellisia ja toiminnallisia. Erilaiset oppimisympäristöt rikastavat opiskelua, ja niitä hyödynnetään annettujen resurssien puitteissa. Niiden avulla edistetään oppilaan kotoutumista ja tutustumista lähiympäristöön ja suomalaiseen kulttuuriin.

2.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Valmistavassa opetuksessa suomen kielen opiskelu yhdistyy luontevasti muiden oppiaineiden opiskeluun. Kaikkien oppiaineiden opetuksessa käytetään kielitietoisia menetelmiä. Muiden oppiaineiden sisältöjä opiskellaan soveltuvien osien, mikä tukee ilmiöpohjaista opiskelua ja mahdollistaa opiskelun eheyttämisen yli oppiainerajojen. Opiskeltavia kokonaisuuksia ja ilmiöitä tarkastellaan oppilaan elämän kannalta merkityksellisistä näkökulmista, mikä antaa oppilaalle aineksia oman maailmankuvansa jäsentämiseen, tarkasteluun ja laajentamiseen.

Oppilaat osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien työstämiseen. Monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan niin, että ne tukevat sekä suomen kielen omaksumista että muiden oppiaineiden oppimista ja toisaalta tukevat oppilaiden kotoutumista. Valmistavan opetuksen oppilailla on mahdollisuus osallistua koko koulun yhteisten monialaisten oppimiskokonaisuuksien opiskeluun tai heille voidaan luoda omia oppimiskokonaisuuksia. Valmistavan opetuksen opettajat päättävät yhteisesti monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisesta ennen lukuvuoden alkua. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa hyödynnetään alueen kulttuurisia ja luontoon, ympäristöön tai elinkeinoelämään liittyviä mahdollisuuksia sekä pyritään toimimaan monipuolisesti yhteistyössä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

3 Opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

3.1 Yleiset tavoitteet

Valmistavan opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan suomen kielen taitoa, edistää oppilaan tasapainoista kehitystä ja tukea kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa valmiuksia perusopetuksessa opiskelua varten. Valmistava opetus kehittää myös oppilaan laaja-alaista osaamista. Perusopetuksen eri oppiaineiden ja laaja-alaisten osaamiskokonaisuuksien opiskelussa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelmaa soveltuvin osin.

Opiskelussa huomioidaan, että oppilaat ovat iältään, taidoiltaan ja kulttuuritaustaltaan erilaisia. Opiskelun tavoitteet, sisällöt ja opetusjärjestelyt määritellään oppilaiden lähtökohtien mukaan. Opiskelua tuetaan mahdollisuuksien mukaan oppilaan omalla äidinkielellä.

3.2 Yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa

Valmistavan opetuksen oppilaille pyritään järjestämään yhteistä toimintaa esi- ja perusopetuksen oppilaiden kanssa. Tällaista toimintaa voivat olla esimerkiksi yhteiset pelit ja leikit, musiikkituokiot, esitelmät ja esitykset, retket ja tutustumiskäynnit sekä kummi- tai ystäväoppilastoiminta. Tarkoituksena on vahvistaa kulttuurienvälistä vuorovaikutusta ja tarjota oppilaille mahdollisuuksia laajentaa sosiaalisia kontaktejaan.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin opetusryhmiin. Integrointi on osa jokaisen valmistavan opetuksen oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määriteltyä opiskelua. Integrointi edistää oppilaan kotoutumista ja sosiaalisten kontaktien luomista, suomen kielen taidon kehittymistä ja oppiaineen sisältöjen omaksumista. Integrointi antaa oppilaalle myös käsityksen perusopetuksessa vaadittavista taidoista. Integrointia voidaan toteuttaa heti valmistavan opetuksen alusta lähtien tai myöhemmässä vaiheessa oppilaan suomen kielen taidon kehittyttyä.

3.3 Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat

Valmistavan opetuksen oppilaan luku- ja kirjoitustaidon ollessa heikko painotetaan valmistavassa opetuksessa näiden taitojen oppimista. Luku- ja kirjoitustaidon opetus järjestetään oppilaan ikä huomioiden. Muu valmistava opetus suunnitellaan tukemaan luku- ja kirjoitustaidon omaksumista. Samoin myös oman äidinkielen opetus tukee luku- ja kirjoitustaidon kehittymistä. Tarvittaessa oppilas voi saada lisäksi muuta oppimisen ja koulunkäynnin tukea.

Kun oppilas, jolla on heikko luku- ja kirjoitustaito, siirtyy perusopetukseen, huolehditaan riittävästä tukitoimista. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa pidempään valmistavassa opetuksessa tai siirtyä opiskelemaan vuosiluokkiin sitomattoman opinto-ohjelman mukaisesti tai muiden hänelle soveltuvien tukitoimien turvin.

3.4 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomen kielen opiskelussa. Valmistavan opetuksen aloitusvaiheessa huoltaja valitsee, millä kielellä oppilas jatkaa opiskelua perusopetuksessa. Tämän perusteella oppilas voi aloittaa joko suomen- tai ruotsinkielisen valmistavan opetuksen. Valmistavan opetuksen aikana oppilaan opinto-ohjelmaan voi sisältyä muiden kielten opiskelua, mikäli oppilaan kielelliset valmiudet ovat riittävät. Oppilaan oman äidinkielen opetusta pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan.

3.4.1 Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opintojen tavoitteena on kehittyvä alkeiskielitaito (taso A1). Taitotaso A1 määritellään *Kehittyvän kielitaidon asteikolla*, joka on osa Opetussuunnitelman perusteiden 2014 tukimateriaalia. Opetus noudattelee soveltuvin osin perusopetuksen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita.

Valmistavassa opetuksessa suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opiskelussa painottuvat oppilaan arkielämään ja välittömään elinpiiriin sekä suomalaiseseen yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyvät asiat. Opetus voidaan järjestää teemoittain tai moduuleittain, jolloin sanastolliset teemat liittyvät kielen rakenteellisiin ja vuorovaikutuksellisiin ulottuvuuksiin ja tukevat samalla monialaista opiskelua.

3.4.2 Oppilaan oma äidinkieli

Oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on vahvistaa äidinkielen hallintaa ja oppilaan kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä hallinta on edellytys sujuvalle toisen kielen omaksumiselle ja toisella kielellä tapahtuvalle oppimiselle. Oman äidinkielen opetusta pyritään järjestämään mahdollisimman monessa kielessä. Lisäksi pyritään tarjoamaan oppimisen tukea oppilaan äidinkielellä.

3.4.3 Muut kielet

Oppilaan opinto-ohjelmaan voidaan sisällyttää muiden kielten opintoja oppilaan kielellisten edellytysten mukaisesti. Vieraan kielen opinnot järjestetään Porvoon suomenkielisten koulutuspalveluiden kieliohjelman mukaisesti. Erityisesti alakoulussa on hyvä tarjota oppilaille mahdollisuuksia A1-kielen opiskeluun, jotta integroituminen perusopetukseen sujuisi joustavasti. Toisen kotimaisen kielen opiskeluun kannustetaan. Oppilaan edellytysten tai olemassa olevan kielitaidon perusteella oppilaalla saattaa olla mahdollisuuksia opiskella myös valinnaisia kieliä.

3.5 Ympäristö- ja luonnontietoaineiden, katsomusaineiden sekä historian ja yhteiskuntaopin tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Oppilaan opinto-ohjelmaan sisällytettävien oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aiemmat opinnot sekä tiedot ja taidot, jotka voivat liittyä oppilaan omaan kulttuuri- ja yhteiskuntaan tai aikaisempaan asuin ympäristöön. Opetettavat aineet ja niiden sisällöt valitaan niin, että oppilaan on mahdollista jatkaa opiskelua perusopetuksessa. Sisältöjen valinnassa noudatetaan perusopetuksen

opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Valmistavan opetuksen aikana opetuksessa keskitytään erityisesti kunkin aineen keskeiseen sanastoon, käsitteistöön ja työtapoihin. Oppilas tutustuu eri oppiaineille tyypillisiin teksteihin ja tekstilajeihin, ja häntä ohjataan tulkitsemaan ja tuottamaan tekstejä itse.

Oppilaan suomen kielen taidon ja tiedollisten valmiuksien perusteella oppilas voi opiskella oppiaineita myös integroituna perusopetuksen opetusryhmässä. Tällöin oppilas opiskelee ensisijaisesti valmistavan opetuksen tavoitteiden mukaisesti. Oppilaan opinto-ohjelmaan voi myös sisältyä perusopetuksen oppimäärän mukaisia opintoja. Nämä opinnot hyväksi luetaan oppilaan siirtyessä myöhemmin perusopetuksen oppilaaksi.

Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää muiden oppiaineiden sisältöjen omaksumista, vaikka suomen kielen taidossa olisi vielä puutteita. Tästä syystä oppilaan omalla äidinkielellä annettua tukea pyritään järjestämään valmistavan opetuksen yhteydessä mahdollisuuksien mukaan.

3.6 Taide- ja taitoaineiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen aikana oppilas osallistuu samojen taide- ja taitoaineiden opiskeluun kuin hänen ikätasonsa oppilaat perusopetuksessa. Opetuksen tavoitteena on tutustuttaa oppilas kyseisten aineiden keskeisiin työskentelytapoihin, menetelmiin ja käsitteistöön ja tarjota samalla valmiudet opiskella näitä aineita perusopetuksessa.

Tavoitteiden ja sisältöjen valinnassa noudatetaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Taide- ja taitoaineiden opiskelu on tärkeää vastapainoa vaativalle kielenopiskelulle ja antaa oppilaalle mahdollisuuden käyttää taitojaan, lahjakkuuttaan ja luovuuttaan.

Integrointi perusopetuksen ryhmiin on suositeltavaa erityisesti taide- ja taitoaineissa. Perusopetukseen integroituna oppilas opiskelee kuitenkin ensisijaisesti valmistavan opetuksen tavoitteiden mukaisesti. Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voidaan sisällyttää myös perusopetuksen oppimäärän mukaisia opintoja, jotka hyväksi luetaan oppilaan siirtyessä perusopetukseen.

4 Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen

Jokaiselle valmistavan opetuksen oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään asiat, jotka kirjataan oppilaan omaan opinto-ohjelmaan. Niitä ovat:

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin

- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi perusopetukseen
- ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet

Erityistä huomiota kiinnitetään oppiainekohtaisiin tavoitteisiin. Valmistavassa opetuksessa oppilas opiskelee tavallisesti perusopetuksen oppimääriä soveltuvin osin, mutta oppilaalla saattaa olla edellytyksiä opiskella jotakin oppiainetta perusopetuksen oppimäärän tavoitteiden mukaan. Perusopetuksen oppimäärän mukainen opiskelu kirjataan aina oppilaan opinto-ohjelmaan.

Opinto-ohjelma laaditaan oppilastietojärjestelmässä olevaan sähköiseen opinto-ohjelmapihjaan. Oppilaalle avataan opinto-ohjelmalomake heti oppilaan aloitettua valmistavassa opetuksessa. Opinto-ohjelmaa täydennetään ja tarkistetaan säännöllisesti, esimerkiksi vanhempainkeskustelujen yhteydessä, lukukauden tai jakson vaihtuessa ja aina tarvittaessa. Tiedot siirretään edelleen oppilaan siirtyessä perusopetukseen.

5 Oppilaan hyvinvointi ja oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja tuetaan oppilaan kotoutumista. Valmistava opetus valmentaa toimimaan yhteistyössä eri kulttuurien ja etnisten ryhmien kanssa. Erityisesti tuetaan kontaktien luomista valtaväestön edustajien kanssa. Valmistavassa opetuksessa edistetään oppilaiden keskinäisiä ja oppilaiden ja koulun aikuisten välisiä toista arvostavia ja kunnioittavia suhteita. Kiusaamista, väkivaltaa, syrjintää tai rasismia ei sallita kouluyhteisössä, ja näiden ilmiöiden mahdolliseen esiintymiseen puututaan välittömästi ja oikeudenmukaisesti.

Oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen käsittää oppimisen ja koulunkäynnin tuen lisäksi myös kodin ja koulun yhteistyön, oppilashuollon ja opiskelun ohjaamisen.

5.1 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Valmistavassa opetuksessa huomioidaan kunkin oppilaan lähtökohdat ja opetusta eriytetään oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Työskentelyn ja opiskelun tavat ja menetelmät tukevat oppilaiden lähtökohdista käsin etenevää oppimisprosessia. Valmistavan opetuksen keskeisiä menetelmiä ovat esimerkiksi kielitietoinen opetus ja oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus.

Valmistavan opetuksen oppilailla on tarvittaessa mahdollisuus saada oppimisen ja koulunkäynnin tukea samoin periaattein kuin perusopetuksen oppilailla. Tuen tarpeen varhainen kartoittaminen ja tukitoimien nopea aloittaminen on tärkeää. Tuen tarpeen kartoittaminen pyritään tekemään oppilaan vasta kehittymässä olevasta suomen kielen taidosta huolimatta. Tuen tarvetta kartoitettaessa huomioidaan, että edistyminen toisen kielen oppimisessa tai toisella kielellä opiskeltavissa oppiaineissa on eri oppijoilla ajallisesti hyvin yksilöllistä. Ohjeistus vieraskielisten oppilaiden tuen tarpeen

kartoittamiseen sisältyy koulutuspalveluiden suunnitelmaan *Maahanmuuttajat ja monikulttuurisuus Porvoon koulutuspalveluissa (2015)*.

5.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun välisessä yhteistyössä on tärkeää perheen kieli- ja kulttuuritaustan huomioiminen ja arvostava suhtautuminen vanhemmuuteen eri kulttuureissa. Perheen taustasta riippuen perheelle tarjotaan riittävästi tietoa koulun arjesta, valmistavassa opetuksessa opiskelusta, oppilaan opinto-ohjelmasta, opetuksen sisällöistä, tavoitteista ja arvioinnista, oppilaan edistymisestä, perusopetukseen siirtymisestä ja jatko-opintomahdollisuuksista. Vanhempainkeskustelujen ja kehityskeskustelujen lisäksi tärkeitä yhteistyön muotoja ovat vanhempainillat, joita voidaan tarvittaessa järjestää erikseen maahanmuuttajataustaisille perheille. Perheitä kannustetaan osallistumaan koulun yhteisiin tapahtumiin ja projekteihin sekä vanhempaintoimintaan.

5.3 Oppilashuollon ja siihen liittyvän yhteistyön järjestäminen

Valmistavan opetuksen oppilashuolto järjestetään ja toteutetaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin perusopetuksen oppilaille annettava oppilashuolto. Koulut, joissa järjestetään valmistavaa opetusta, huolehtivat siitä, että valmistavan opetuksen oppilashuoltosuunnitelma sisältyy perusopetuksen koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan. Oppilashuoltoa määrittäviä tärkeitä periaatteita ovat oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus ja kunnioittava vuorovaikutus. Oppilashuollon laadun ja osallisuuden toteutumiseksi käytetään tarvittaessa tulkitsemispalveluita. Valmistavan opetuksen oppilashuollossa korostuu monialaisen yhteistyön tärkeys. Oppilashuolto järjestetään opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen (esimerkiksi maahanmuuttajapalveluiden) kanssa yhteistyössä, ja työ sisältää myös oppilaan ja perheen ohjaustoimintaa.

5.4 Ohjaustoiminta oppimisen tukena

Valmistavaan opetukseen sisältyy runsaasti ohjaustoimintaa, joka liittyy oppilaan koulunkäyntiin ja lapsen tai nuoren arkielämän toimintoihin. Oppilasta ohjataan erilaisissa työskentelymenetelmissä, ja hänelle annetaan valmiuksia yksilö- ja ryhmätyöskentelyyn. Ohjaustoiminta valmistavassa opetuksessa valmentaa oppilasta laaja-alaiseen osaamiseen, joka määritellään Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa. Oppilaalle annetaan myös riittävästi tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja jatko-opintovaihtoehdoista.

Varsinaisen oppilaanohjauksen rooli korostuu yläkoulun valmistavassa opetuksessa. Oppilasta ohjataan arvioimaan omia valmiuksiaan jatko-opintoihin hakeutumisessa, ja häntä opastetaan esimerkiksi yhteishaussa ja kesätyöpaikan hakemisessa. Yläkoulussa oppilaanohjaus toteutetaan valmistavan opetuksen opettajan ja oppilaanohjaajan yhteistyönä.

5.5 Suunnitelma kasvatustilanteiden ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Valmistavaan opetukseen osallistuvilla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Koulutuksen järjestäjä on laatinut suunnitelman

työrauhan turvaamisesta ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumisesta. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan tätä koulutuksen järjestäjän yhteistä suunnitelmaa.

5.6 Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Valmistava opetus toimii tiiviissä yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Oppilashuollon toteuttamisessa yhteistyötahona on usein Porvoon maahanmuuttajapalvelut. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa yhteistyötä voidaan tehdä esimerkiksi Porvoon musiikkiopiston, taidekoulun tai luontokoulun kanssa. Opiskelussa ja kotoutumisessa tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös kirjasto, nuorisotoimi, seurakunta ja erilaiset yhdistykset ja seurakunnat. Oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi oppilaille pyritään mahdollisuuksien mukaan löytämään harrastusmahdollisuuksia, jolloin yhteistyö erilaisten urheilu- ja harrastusseurojen kanssa on tärkeää.

6 Oppilaan arviointi ja todistukset

Arviointi valmistavassa opetuksessa on ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Arviointi on säännöllistä ja sen tarkoituksena on antaa kuva oppilaalle hänen edistymisestään ja taitojensa kehittymisestä. Oppilasta ohjataan myös itsearviointiin. Valmistavan opetuksen aikana oppilaalle muodostuu realistinen kuva perusopetuksen vaatimuksista, ja hän oppii suhteuttamaan omia taitojaan perusopetuksen vaatimuksiin. Huoltajille kerrotaan arviointikäytännöistä esimerkiksi vanhempaintapaamisissa.

Oppilasta arvioivat yhteistyössä häntä opettavat opettajat jatkuvan havainnoinnin ja näyttöjen perusteella.

Valmistavan opetuksen päättyessä oppilaalle annetaan osallistumistodistus. Todistuksessa kuvataan sanallisesti oppilaan edistymistä. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Osallistumistodistus noudattelee muodoltaan perusopetuksessa annettavaa todistusta.

Osallistumistodistukseen merkitään oppilaan valmistavan opetuksen alkamis- ja päättymispäivä. Työskentelytaidot arvioidaan asteikolla kiitettävä – hyvä – tyydyttävä – välttävä. Oppiaineiden kohdalla ilmoitetaan, minkä vuosiluokan oppimäärää oppilas on pääasiassa opiskellut. Oppimäärän kohdalle lisätään maininta ”soveltuvin osin” erottamaan suoritus perusopetuksen oppimäärän opiskelusta. Edistyminen eri oppiaineissa arvioidaan sanallisesti asteikolla Olet edistynyt vain vähän. – Olet edistynyt. – Olet edistynyt hyvin. – Olet edistynyt erinomaisesti. Todistuksessa arvioidaan vain ne oppiaineet, jotka oppilaan ikätasolla arvioidaan perusopetuksessa. Todistuksessa kerrotaan lisäksi, mitä oppiaineita oppilas on opiskellut perusopetukseen integroituna. Perusopetuksen yhteydessä opiskellut oppiaineet arvioidaan vain, jos oppilaalla katsotaan olevan oppimäärän suorittamiseen riittävät tiedot ja taidot. Arviointi on aina sanallista.

Valmistavan opetuksen aikana lukukauden päättyessä oppilaalle annetaan välitodistus. Välitodistuksen tehtävänä on antaa tietoa oppilaan edistymisestä ja harjoituttaa oppilasta valmistavan opetuksen päättövaiheen arviointiin. Välitodistus on osallistumistodistusta kevyempi ja joustavampi arvioinnin väline. Välitodistuksessa arvioidaan oppilaan työskentelytaitoja ja edistymistä suomen kielen opinnoissa ja niissä oppiaineissa, joissa opettaja katsoo arvioinnin olevan mahdollista huomioiden oppilaan valmistavassa opetuksessa opiskelema aika. Välitodistukseen sisältyy opettajien yhdessä laatima sanallinen arvio oppilaan opiskelun ja edistymisen kokonaistilasta.

7 Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Oppilaan edistymisestä, koulutaustasta ja muista edellytyksistä riippuen hänen opinto-ohjelmaansa voi sisältyä perusopetuksen oppimäärän mukaisia opintoja. Jos oppilas siirtyy valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen, nämä opinnot hyväksi luetaan. Lisäksi oppilas voi saada todistuksen perusopetuksen oppimäärän mukaisten opintojen suorittamisesta osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erilliseen tutkintoon (perusopetuslaki 628/1998 38 §). Erillisessä tutkinnossa suorituista opinnoista annetaan todistus.